

ПРОЈЕКАТ #PRISONLIFE ИНСТИТУТА ЗА КРИМИНОЛОШКА ИСТРАЖИВАЊА НАЈБОЉИ У ПРОГРАМУ „ИДЕЈЕ“

О квалитету живота осуђеника

Фонд за науку Републике Србије, у оквиру јавног позива програма „Идеје“, одобрио је финансирање трогодишњег научног пројекта „Процена и могућности побољшања квалитета затворског живота осуђених лица у Србији: криминолошко-пеналогски, психолошки, социолошки, правни и безбедносни аспекти“, чија је руководитељка др Милена Милићевић. Иза овог компликованог и дугог назива крије се озбиљно научно истраживање о квалитету живота осуђеника, а нарочито осуђеница у српским затворима, тачније, питање како на њихово психосоцијално стање утиче живот у затвору, али и на перспективу након изласка из њега.

Фонд за науку је у марту 2020. расписао овај конкурс, на који се, после паузе дуже од десет година, колико смо били без оваквих конкурса, пријавило чак 917 пројеката, а наш пројекат је један од 105 изабраних. Када се погледају сва четири експертска панела, освојили смо највише бодова, 95,08/100, на шта смо посебно поносни - каже др Милена Милићевић.

Предмет #PrisonLIFE пројекта је квалитет затворског живота осуђених мушкараца и жена у Србији.

- Свесни смо тога да затворска казна оставља далекосежне последице на живот осуђених лица, на њихове породице, на ширу заједницу и знамо да између, с једне стране превенције криминала и рецидивизма и, с друге стране, управљања затворским системом, третмана и социјалне реинтеграције осуђеника, стоји затворски живот који то у великој мери одређује. Квалитет затворског живота код нас уопште није препознат, он је тек недавно ушао у светску литературу, и ми желимо да га представимо нашој научној и стручној јавности, али желимо и да га проценимо и у нашој земљи јер је сваки затворски систем јединствен и разликује се од земље до земље.

Пројекат траје три године, а воде га девет научника и научница : др Љепосава Илијић, др

Милена Милићевић

Оливера Павићевић, др Сања Ђолић и др Јанко Међедовић, као и чланови др Ивана Стевановић, др Ивана Степановић, Никола Вујић и Никола Дрндаревић.

- Обавићемо истраживање у два казнено-правна завода: КПЗ у Сремској Митровици и КПЗ за жене у Пожаревцу, а радећи на овом пројекту доћи ћемо у прилику и да упоредимо

та два затворска система који су по много чему различити. Наше истраживање се разликује од других истраживања у свету, по томе што ћемо дубље да анализирамо квалитет затворског живота и повезаћемо га са бројним субјективним индикаторима и са личношћу осуђеника - каже др Милена Милићевић.

Квалитет затворског живота је важан јер у великој мери одређује хоће ли доћи у затворском животу до личне трансформације осуђене особе, што је заправо и предуслов да дође до одустајања од криминала, а на дужи стазе и смањења

ру, већ и на њихов живот и перспективу након изласка из затвора. Зато је, каже др Милићевић, од кључне важности да се сагледају појавни облици квалитета затворског живота, факторе који га одређују и начине на које он може да се мења. #PrisonLIFE пројекат је осмишљен да помогне у препознавању и разумевању најутицајнијих фактора, специфичних појавних облика и аспеката квалитета живота у затворима у Србији, као и могућности за његову процену, праћење и унапређење.

- У истраживање је укључен велики број субјективних и објективних индикатора тако да верујем да ћемо имати довољно података да

#PrisonLIFE пројекат требало би, по речима наше саговорнице, да допринесе креирању законских решења и одговорне јавне политике и праксе засноване на научним доказима, уз очекивано усвајање препорука које ће олакшати примену већ усвојених стандарда са међународног и европског нивоа

стоје криминала и смањења рецидива. Како се истиче у пријави, имплементација #PrisonLIFE пројекта резултираће креирањем смерница за унапређење квалитета затворског живота осуђених мушкараца и жена у Србији. Теоријски и емпиријски засноване препоруке за креирање будућих јавних политика у области унапређења квалитета живота осуђеника допринеће испуњавању стандарда постављених на националном и међународном нивоу.

- Људи често питају зар није сврха казне кажавање - истиче Милена Милићевић. - Затворски живот и прави ту разлику: да ли му је сврха да казни или да дође до социјалне реинтеграције.

Квалитет живота осуђених лица у затворима у Србији утиче не само на њихов живот у затво-

можемо емпиријски да дамо препоруку како побољшати, унапредити и можда променити затворски контекст за осуђенице. Сам квалитет затворског живота обухвата и моралну и социјалну климу, и оправданост бирократије и однос између запослених и осуђених лица, однос између неформалних група у затвору, њихову хијерархију. Овако комплексну анализу могуће је извести јер смо, између осталог, добили дозволу Универзитета у Кембриџу, њиховог Центра за затворска истраживања, да њихов инструмент - тест - прилагодимо нашем затворском систему, да га адаптирамо и културолошки и језички и на све начине. Настајаће да тај измењени и прилагођени тест уврстимо у стандардну батерију тестова који се користе у затворима, како би ови услови могли да се прате на дужи стазе - наводи др Милићевић. ■ **Ивана Радоичић**